

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6121,Konferencja-naukowa-Dzieje-ziemi-rybnicko-wodzislawskiej-w-latach-19451989-Rybni.html>
06.04.2026, 06:14

Konferencja naukowa „Dzieje ziemi rybnicko-wodzislawskiej w latach 1945-1989” - Rybnik, 4 marca 2011

Muzeum w Rybniku wraz z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach przygotowało konferencję naukową „Dzieje ziemi rybnicko-wodzislawskiej w latach 1945-1989”, która odbyła się 4 marca 2011 r. w Cechu Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Rybniku (ul. Wysoka 15/17).

Program

9.00 Wprowadzenie: Stan badań nad dziejami ziemi rybnicko-wodzislawskiej w latach 1945-1989 (Adam Dziurok, Bogdan Kloch)

Referaty

Polityka

9.15 Adam Dziuba (IPN Katowice) - „demokracja burżuazyjna się skończyła”. Scena polityczna powiatu rybnickiego w latach 1945-1948

9.30 Dariusz Węgrzyn (IPN Katowice) - Przepis na „cud nad urną”. Rola aparatu bezpieczeństwa w kampanii wyborczej i wyborach do Sejmu Ustawodawczego z 1947 roku w powiecie rybnickim

9.45 Mirosław Sikora (IPN Katowice) - Kryptonim „Katedra”. Operacyjne rozpoznanie filii Politechniki Śląskiej w Rybniku przez Służbę Bezpieczeństwa w latach 1971-1989

10.00 Sebastian Rosenbaum (IPN Katowice) - Schyłek rządów Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Rybniku (1988-1990)

10.15 Dyskusja

10.30 Przerwa

Społeczeństwo

10.45 Sebastian Rosenbaum (IPN Katowice) - Przeciw „dzielnicowości” i „rewizjonizmowi”: aparat władzy w Rybniku a „antypaństwowe” postawy ludności rodzimej

11.00 Bogusław Tracz (IPN Katowice) - Z problemów życia codziennego mieszkańców Rybnika w latach osiemdziesiątych XX wieku

11.15 Anna Grabowska (Muzeum w Rybniku) – Działalność placówek kulturalnych i kulturalno-społecznych w Rybniku w okresie PRL-u na tle ich relacji z władzami (na wybranych przykładach)

11.30 Dyskusja

11.45 Przerwa

Religia

12.00 Adam Dziurok (IPN Katowice) – Władze komunistyczne wobec Kościoła katolickiego w powiecie rybnickim w latach 1945–1956

12.15 Łucja Marek (IPN Katowice) – Akcja „Szkółka”. Przebieg i następstwa likwidacji szkolnictwa kościelnego na terenie Rybnika w 1962 r.

12.30 Grzegorz Bębik (IPN Katowice) – Pastor i agent. Podwójne życie ks. Edwarda Romańskiego

12.45 Dyskusja

Gospodarka

13.00 Adam Frużyński (MGW Zabrze) – Rybnicki Okręg Węglowy w okresie Polski Ludowej 1945–1989

13.15 Dyskusja

13.30 Przerwa

Komunikaty

13.45 Piotr Hojka (Muzeum w Wodzisławiu Śląskim) – Wodzisław Śląski w 1945 r. Pierwsze 12 miesięcy Wodzisławia w Polsce Ludowej

13.55 Ewa Kulik (Rybnik) – Akcja rehabilitacyjna w małej miejscowości na Górnym Śląsku na przykładzie Popielowa

14.05 Damian Halmer (MGW Zabrze) – Epizody z dziejów badań archeologicznych w Rybniku i okolicy w latach 1945–1989

14.15 Bogdan Kloch (Muzeum w Rybniku) Konflikty „swój” – „obcy” na terenie doniesień tygodnika „Nowiny”

14.25 Dyskusja i podsumowanie konferencji